

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

BYZNYS

DOMÁCÍ

ZAHRANIČNÍ

NÁZORY

HLEDAT MENU

Jaro Křivohlavý: K práci jsem si dobrovolně vždy přibral něco navíc

Hana Kejhová, šéfredaktorka magazínu Moderní řízení

23. 3. 2009 / 00:00

Jaro Křivohlavý během rozhovoru nepoužil ani jednou slovo krize, přestože prošel tvrdými zkouškami. Je nejen skvělým psychologem, ale hlavně člověkem, který v životě prokázal velkou mravní sílu. Může být vzorem všem, kteří si stále stěžují na "těžkou dobu".

HN: Němci vás v sedmnácti vytáhli z gymnázia a odvezli do Terezína. Jak byste popsal ten zvláštní svět?

Byly tam dva světy. Svět gestapáků a vedle nich zavření lidé. Se světem uniformovaných jsme se střetávali při dohledu nebo vyšetřování, tedy většinou nějakých násilných věcech. Na cele nás bylo asi šedesát. Přes den jsme pracovali, ale večer, když jsme zalehli do svých kotců, tak vždy jeden z nás hovořil o své profesi.

Dodnes si pamatuji na optika, který říkal: "Až se vrátíš z koncentráku, zastav se v Ječné ulici číslo pět - tam budu." Pokaždé, když jdu kolem, tak si na to vzpomenu. Vyprávěli jsme si, učili se navzájem, abychom žili a nemysleli jen na ten žvanec.

HN: Předtím jste jezdil padesát kilometrů do školy na kole, cvičil v sokole a žil v evangelickém sboru...

To mi pomohlo. Mladí, kteří předtím žili pohodlným životem, v koncentráku rychle "odcházeli". Fyzička mi pomohla nejen v koncentráku, ale i při fárání na dole.

HN: O čem jste v sedmnácti snil?

Měl jsem dvě lásky - křesťanství, které tehdy bylo pro mě nové, a psychologii. Žil jsem tím, že musím přežít.

HN: V koncentráku jste potkal svůj pozdější profesní vzor - neurologa, psychiatra a zakladatele logoterapie Viktora Frankla....

Tehdy si židé, kteří přicházeli do koncentráku, směli vzít s sebou třicetikilové zavazadlo. Viktor Frankl si vzal svou habilitační práci. Nacisti mu ji hned na nádraží v Bohušovicích zabavili a zahodili. Ale potkal jsem třeba i profesora anglistiky a amerikanistiky Otokara Vočadla. Napsal pak mimo jiné i Dějiny soudobé americké literatury. Později mě zkoušel z angličtiny, když jsem z ní dělal doktorát. V koncentráku byl pokrývačem.

HN: Fáral jste tři roky na dolech v Kladně a pak jste se tam vrátil jako "bezpečák"...

Neprošel jsem prověrkami na vysoké škole, ale přece jen mě přijali do Výzkumném ústavu. Potřebovali někoho, kdo by se věnoval

bezpečnosti práce na dolech a to prostředí zná. Tehdy se tam zabil minimálně jeden člověk denně. Měl jsem zjistit proč, ale já jsem si to zadání otočil. Chtěl jsem udělat něco, aby k úmrtí vůbec nedocházelo. Zavedl jsem výcviky pro nováčky a instruktáže.

HN: Co vám dala zkušenost s fyzickou prací?

Pro manuální práci jsem byl dobře tělesně vybavený. Přesto jsem vždy přemýšlel, jak to dělat, abych práci dobře odvedl, a zbytečně se nenadřel - stál jakoby nad ní. V koncentráku jsme na železnici podbíjeli pražce, což je strašná práce. Jen kladivo vážilo patnáct kilo a taková otročina se nedá dělat pořád. A dozorce musel vidět, že se stále něco hýbe. Byli jsme u pražce čtyři, ale odpočívat jsme nesměli. Takže jsem navrhl, že budeme v určitém rytmu bouchat tak, aby jeden z nás mohl vždy chvíli odpočívat. Byl to trochu jazz. Člověk se musí při práci trochu povznést, nenechat ze sebe udělat pouhý nástroj.

HN: Doporučujete lidem, aby měli v záloze vždy nějaký svůj projekt...

Ano. V práci jsem vždy udělal to, co jsem měl. Ale k tomu jsem vždy přidal něco navíc, o čem jsem si myslel, že je to důležité. Pracoval jsem vždy "dvojkolejně". Například v době, kdy jsem se v zaměstnání musel zabývat centrálním řízením moderní výroby v elektrárnách, jsem studoval všechno, co se týkalo tvořivého řešení konfliktů.

HN: Stalo se vám, že jste jako živitel rodiny zůstal bez práce?

Stalo se mi to v roce 1967. Zbavili se mě z politických důvodů. Doma jsme měli tři děti, dva sirotky a babičku. Tak jsem rozhlásil mezi přátele, že jsem na dlažbě a hledám práci. Přišel za mnou jeden inženýr strojař a říkal, že ve zdravotnictví potřebují psychologa. A já jsem pak v tom ústavu pracoval třicet let. Byla to obrovská změna.

Přešel jsem od výroby do zdravotnictví. Přednášel jsem lékařům klinickou psychologii. A měl jsem na starosti lidi, kteří byli handicapovaní a měli těžší pozici na trhu práce. K tomu jsem si z vlastního zájmu přibral téma, jak se připravit na zvládání stresu.

HN: V poslední době vycházejí vaše knihy o vděčnosti a odpuštění...

V posledních letech se věnuji pozitivní psychologii. Snažím se ukázat, proč bychom se měli zabývat otázkami vděčnosti, moudrosti a odpuštění. Učím na vysoké škole mladé a nedávno se mě například jeden student zcela vážně zeptal, co znamená česky slovo ctnost.

HN: Ve firmách je teď nejčastěji pocíťovaná emoce strach z propuštění. Jak se vyhnout hořkosti?

Víte, dnes jsem vděčný, že mě tenkrát z toho ústavu vyhodili. Poznal jsem nový svět a rozvinul i jiné své schopnosti, což mě nesmírně obohatilo. Člověk by měl být vždy o krok vepředu, pokládat si otázku, co by dělal, kdyby... Měl by dělat to, za co je placen a také vždy něco pro radost.

HN: Na začátku společného života jste se s manželkou dohodli na svých prioritách...

Řekli jsme si, co je pro nás důležité. Manželka chtěla mít dobrou rodinu a já jsem pochopil, že je to důležitá hodnota. Nikdy mi nešlo o kariéru nebo titul univerzitního profesora. Žiji s vědomím, že to, co jsem dostal, musím předávat dál. Nedostal jsem talent a všechny "dary" proto, abych se ozdobil, ale abych dělal to, co je hodnotově v souladu s evangeliem.

JARO KŘIVOHLAVÝ (84 let) je psycholog. Pracoval 15 let ve Výzkumném ústavu bezpečnosti práce. V období 1967 - 1994 byl zaměstnán v Institutu pro další vzdělávání lékařů. Zabývá se psychologií zdraví, experimentální psychologií a logoterapií. Vystudoval na Filozofické fakultě UK obory psychologie - filozofie a anglistiku. Přednáší na Fakultě humanitních studií v Praze. Publikuje knihy v Česku i zahraničí.

Online rozhovor

Jak se vyrovnat se stresem v zaměstnání? Je možné si i v krizi uchovat pozitivní myšlení? Na otázky vám odpoví psycholog Jaro Křivohlavý 31. března od 14. 00 hodin. Otázky lze klást na <http://kariera.iHNed.cz/online-rozhovor>

SOUVISEJÍCÍ

SDÍLET ČLÁNEK

TWEET

JEŠTĚ SI PŘEČTĚTE

Když řidič autobusu zkolaboval, neznámý hrdina převzal řízení. Zachránil tím životy 50 lidí

Před 16 min

Neznámý muž převzal v pondělí ráno za jízdy řízení linkového autobusu na rychlostní silnici z...

Za hackerským útokem na australský parlament před volbami stojí Čína, uvádí Reuters. Vyšetřovatelé zjištění tajili

Před 12 min

Čína stála za hackerským útokem na australský parlament a tři největší politické strany před...

Státnímu podniku ČEPS vzrostl zisk na 2,3 miliardy korun. Stouply i celkové výnosy

Před 2 min

VÝSLEDKY Provozovateli energetické přenosové soustavy ČEPS vzrostl v prvním pololetí letošního roku...

Před 1 hod

Nabarvené ptáče jde do boje o Oscara. Naposledy ho Češi dostali v roce 1996

Do boje o nominaci na Oscara za nejlepší zahraniční film vysílá Česká filmová a televizní akademie...

Před 1 hod

Obchodní válka na Čínu doléhá stále více. Průmyslová výroba rostla nejpomaleji za 17 let

Průmyslová výroba v Číně stoupla v srpnu v meziročním srovnání o 4,4 procenta, což byl nejpomalejší...

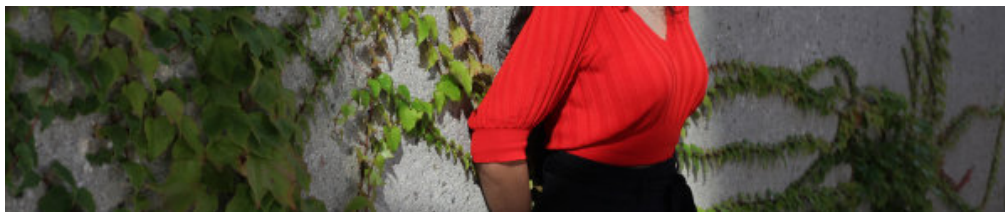
Dnes

Mars bychom měli dobýt společně, pomohou nám v tom mladé firmy, říká Salzgeber z Evropské kosmické agentury

ROZHOVOR **HN+**

Evropská vesmírná agentura (ESA) se snaží přijít na to, jak by na Měsíci mohli dlouhodobě pobývat...

Před 23 min

Lidé nedokážou být s vlastními myšlenkami, a proto si berou mobily i na záchod, říká socioložka Presová

ROZHOVOR Chytré telefony s sebou dnes lidé běžně berou i na toaletu a jejich zářící displeje jsou to...

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Copyright © 1996-2019 Economia, a.s.,
Hospodářské Noviny IHNEP ISSN 1213-
7693

Kontakty / Tiráž [Informace o inzerci](#)

inzerce@ihned.cz [Kariéra](#)

hn@economia.cz [Newslettery](#)

Infolinka **217 777 886** [Seobecné podmínky](#)

[Prohlášení o cookies](#)

[Ochrana osobních údajů](#)

[Audiovizuální mediální služby](#)

[E-shop](#)